

Sostenibilitat lingüística

13. Anàlisi d'actituds lingüístiques

La bona educació pot ser mortal. Ens referim a la bona educació a la qual al·ludeixen molts de catalanoparlants per canviar de llengua en favor de l'espanyol. Parlem-ne...



Per pensar-hi...

Heu estat mai protagonista de la següent situació?

Un catalanoparlant **s'adreça a una botiga** i troba un dependent també catalanoparlant. Atenent a una suposada 'bona educació' que els han inculcat a tots dos, el client inicia la conversa en castellà i el comerciant també contesta al client en aquesta llengua. Al cap d'una estona, tots dos es temen que l'altre és tan catalanoparlant com ell...



En aquesta situació, just que un dels dos interlocutors hagués iniciat el contacte en català, tota la conversa hauria estat en aquesta llengua. Moltes vegades canviem la nostra llengua per adaptar-nos a la que ens pensam que és la llengua de la persona que ens atén. Però, a més, en cas que la llengua d'aquesta persona que ens atén sigui diferent de la nostra, igualment li podem continuar parlant en català, perquè **un 93% de la població de les Balears l'entén**.

Facem cadascú de nosaltres un petit esforç i farem ben visible la nostra llengua! Siau fidels al català, tant si sou clients com si sou dependents. De vegades, un simple *bon dia* basta per desencadenar tota una conversa en català!

«Quan una persona que té per llengua materna una llengua A s'adreça en una llengua B a una persona que té per llengua materna la llengua A, vol dir que la llengua A comença a ser prescindible. [...] Aquest hàbit, quan esdevé generalitzat, porta irremeiablement a la mort de la llengua.»



Per pensar-hi...

Heu estat mai protagonista d'aquesta altra situació?

Un catalanoparlant **s'ha d'adreçar a un nouvingut** i decideix iniciar la conversa en castellà. Aquest nouvingut, que ja comença a parlar la nostra llengua, li contesta en català, però com que no parla amb tota la fluïdesa d'un autòcton, el catalanoparlant decideix no parlar-li en català per 'fer-li un favor' i que no s'hagi d'esforçar a parlar la nostra llengua...

Heu pensat mai que per als nouvinguts **sou un model lingüístic?** Com a model, parlau en català i no canvieu de llengua! Si ho feis així, els nouvinguts que us escoltin, es temeran que tenim una llengua útil i que l'esforç que han fet per aprendre-la ha valgut la pena! En canvi, si veuen que parlen català, però no els contestam en la mateixa llengua, pot ser que es desanimin i desisteixin d'usar-la.

«Jo estic fent un esforç per parlar en català; i els catalanoparlants d'origen també s'haurien d'esforçar una mica. Haurien de fer un esforç per entendre'm i comportar-se amb naturalitat, per mantenir el català en la conversa, per no parlar massa ràpid o utilitzar paraules massa difícils o massa col·loquials...»

«Em sento "eliminat del joc", i és molt frustrant veure que les persones no em responen en català. És com si em desaproessin com a catalanoparlant.»



Per pensar-hi...

I si **el nouvingut encara no sap català** i ningú no li parla en aquesta llengua, pensau que s'animarà a aprendre-la o pensarà que tanmateix no la necessita?

Parlau sempre en català! També amb els nouvinguts: els ajudareu a integrar-se, els donareu oportunitats de posar en pràctica el català que ja han après i, si no en saben, els fareu veure que la nostra llengua és necessària i s'animaran a aprendre-la. I, per descomptat, la llengua us ho agrairà!

«Si volem facilitar el procés d'adopció de la llengua catalana als nouvinguts, és summament important que els catalanoparlants no canviïn de llengua quan s'adrecen als altres, ja que a la dificultat individual d'aprendre una llengua (que afecta només la persona que inicia aquest procés), li estem afegint una dificultat social que afecta la llengua, és a dir, ens afecta a tots col·lectivament.»

Font de les citacions: Joan-Lluís Lluís, *A cremallengua. Elogi de la diversitat lingüística*



**Consell de
Mallorca**

■ Vicepresidència de
Cultura, Patrimoni i Esports